

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem čeku, zas. v Ljubljani št. 11.400

Volja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Ureda. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sponzorstva tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Položaj v Bolgariji

Pred novimi občinskimi volitvami.

Na Bolgarskem se bodo vršile 10. t. m. nove občinske volitve. Kakor povsod drugod so tudi tam občinske volitve politikum prvega reda, ker se bodo merile moči vladnega bloka in opozicije. Ponovno se tudi pri teh volitvah kaže tragika politične razcepljenosti naroda v stranke in frakcije. Vladni blok, ki ga tvorijo liberalci in demokrati, vsled tega trdno sedi v sedlu, in stranke opozicije, razkosane in razdrapane, so proti njemu brez moči. To so pričele tudi uvidevati in pri pripravi za nedeljske volitve občinskih odborov se je v velikem delu občin dosegel skupen nastop opozicije, ki obstoja v glavnem iz zemljoradnikov poleg radikalov, socialnih demokratov, obrtnikov, komunistov i. t. d.

Vladni blok tudi radi nedeljskih občinskih volitev lahko še mirno spi in se mu ni treba bati za svoj položaj, dasi je nedvomno, da bo skupni nastop opozicije zrušil marsikako njegovo postojanko in se že tudi iz krogov vladnega bloka čujejo glasovi, da naj bi se volitve odložile na drugo nedeljo v maju. Češ, da mora najprej skupščina izglasovati spremembo občinskega volilnega reda.

Združena opozicija bi lahko imela pri nedeljskih volitvah velik uspeh, ako bi bile razmere v glavni opozicijski stranki, v zemljoradniški, konsolidirane. Spominjamo se kompaktnosti in moči te stranke pod vodstvom pokojnega Stambulijskega. Reakcionarji v strankah današnjega vladnega bloka so videli, da bo Stambulijski zavzel vso deželo, in so povzročili zato njegov padec in njegovo smrt. Zlasti jih je bodla v oči njegova Jugoslaviji prijazna politika, ki bi bila, da je ostal Stambulijski na krmilu Bolgarske, že davno dovedla do tesnega prijateljstva, če ne do personalne unije. Z njegovo nasilno smrtjo pa je bila smrtno zadeta tudi zemljoradniška stranka sama. Kmalu so se v njej pojavile razprtije in nastale so v stranki razne struje. Bacil razkola pa se širi še naprej. Glavna borba se vodi med Markovom, ki si je uzurpiral vodstvo, in med starimi sodrujki Stambulijskega Muravijevom, Gičevom in Jordanovom, ki hočejo Markova iz stranke izključiti. Markov ima za seboj večino današnjih zemljoradniških poslancev v skupščini, njegovi nasprotniki pa večino volilcev.

Da so te razmere vplivale tudi na postavljanje kandidatov za občinske volitve, je jasno. Dejstvo je, da so po mnogih občinah dvojne candidature zemljoradniške stranke. To znatno zmanjšuje šanse opozicije v korist vladnega bloka, ki tišči bolgarski narod moralno in gospodarsko ob tla, in kojega politika udiha namram Jugoslaviji ni iskrena.

Tragedija na glavnem kolodvoru v Mariboru

SAMOMOR GLAVNEGA BLAGAJNIKA VLADIMIRA PREMROVA.

Danes, ob 11.55 dopoldne, se je na glavnem kolodvoru v Mariboru ustrelil glavni postajni blagajnik, g. Vladimir Premrov. Pognal si je s samokresom v desno senice kroglico, ki je izstopila na levi strani. Nezvestnega so takoj odpeljali z rešilnim vozom v bolnico. Njegovo stanje je brezupno.

Tragični dogodek bo gotovo močno odjeknil v našem mestu, kjer je bil Premrov splošno znana osebnost, bolešno pa bo odmeval tudi v Primorju, posebno v Trstu, kjer se je dolga leta živahno udeleževal v nacionalnem in društvenem življenju.

Temna senca je padla zadnje čase na tega nekdanj tako agilnega društvenega delavca. Prevzel je moral kot glavni blagajnik odgovornost za velik primanjkljaj. Baže gre za primanjkljaj preko 300.000 Din, ki ga je ugotovila glavna kontrola v soboto in nedeljo. Čeprav se

osebno ni čutil krivega, je izvršil vse potrebne korake, da pokrije primanjkljaj, vendar se mu to ni posrečilo. Vse nade so se mu izjalovile. Duševno in živčno popolnoma strt je segel danes v obupu po orožju.

Po naših zadnjih informacijah je rana smrtno nevarna in ji bo najbrže še tekom današnjega dne podlegel.

Vladimir Premrov je star šele 48 let in je iz odlične postojinske rodbine. Po prevratu se je iz Trsta, kjer je ustanovil več pevskih društev in jim bil tudi agilen in požrtvovalni dolgoletni pevovalja, preselil v Maribor, ki je postal njegova druga domovina. Tu je takoj spočetka z vso intenzivnostjo sodeloval pri ustanovitvi Glasbene Matice, pozneje pa je pevskemu društvu »Dravi« kot predsednik in pevovalja ustanovil še godbeni odsek, ki ga je z vso požrtvovalnostjo vodil več let.

Kralj povabil dr. Engliša, da uredi naše finance

BIVŠI ČESKOSLOVAŠKI FINANČNI MINISTER, DR. ENGLIŠ, ENA NAJVEČJH FINANČNIH KAPACITET V EVROPI, POZVAN OD KRALJA, DA SODELUJE PRI KONSOLIDIRANJU NAŠEGA DRŽAVNEGA GOSPODARSTVA.

PRAGA, 7. februarja. Kakor se doznava iz zanesljivega vira, je jugoslovanski kralj Aleksander pozval bivšega češkoslovaškega finančnega ministra, dr. Karla Engliša v Jugoslavijo, da uredi državne finance in sodeluje pri konsolidaciji državnega gospodarstva v Jugoslaviji.

Dr. Engliš, ki je sedaj univerzitetni profesor v Brnu, je poziv sprejel in se mu bo odzval. Odpotoval bo že prihodnje dni v Jugoslavijo. Dr. Engliš je ena najuglednejših finančnih kapacitet sodobne Evrope. Čehi so imeli ob ustanovitvi svoje države izredno srečo, da so razpolagali z genialnim dr. Rašinom, ki je postavil češko valuto na zdravo in krepko podlago, ko pa je bilo treba rešiti še razne važne gospodarske pro-

bleme, so našli v dr. Englišu najboljšega strokovnjaka.

Dr. Engliš je l. 1921 kot finančni minister z največjim uspehom dovršil dr. Rašinovalutno reformo. V drugič je postal finančni minister l. 1925 in je kot tak odstopil šele lani, ko je izvedel končno ureditev češkega državnega gospodarstva.

Dr. Engliš slovi kot eden najodličnejših poznavalcev denarnega vprašanja ter proračunskih in davčnih problemov. Sedaj predava nacionalno ekonomijo na češki univerzi v Brnu, kjer razvija odlično znanstveno delovanje. Njegovi nasveti bodo za našo državo torej gotovo velike vrednosti. Dr. Engliš je star šele 49 let.

Zakon o posesti in nošenju orožja

BEOGRAD, 7. februarja. Današnje »Službene Novine« objavljajo uredbo o izpolnitvi zakona o posesti in nošenju orožja. Za nabavo in posest dopuščene orožja je potrebno dovoljenje pristojne upravne oblasti, za nošenje vseh vrst dopuščene orožja pa orožni list splošne upravne oblasti. Posest dopuščene orožja se mora v 8 dneh prijaviti pristojni oblasti. Prodaja orožja se vrši samo na podlagi odobrenja pristojne oblasti. Prodajalci municije smejo prodati lastniku orožja največ 25 streliv in 25 gr navadnega smodnika.

Bolgarski zemljoradniki bodo morali v svojem in državnem interesu napraviti v stranki red. Ostre se bodo morali ekstremnih levičarskih elementov, ki koketirajo s komunizmom, in se odločiti za demokracijo, smerni napredek in izboljšanje današnjega sta-

Vrh tega objavljajo »Službene Novine« še tri nove zakone. Prvi povišuje tožbene podlage za civilne pravde pri srezkih sodiščih na Hrvatskem; drugi pooblašča finančnega ministra, da uredi vsa personalna in materialna vprašanja bivše narodne skupščine; tretji govori o ustanovitvi vrhovnega vojaškega sodišča.

Stanovanjske odpovedi v Ljubljani

LJUBLJANA, 7. februarja. Do danes popoldne je bilo pri sodišču vloženi 500 stanovanjskih odpovedi. Med njimi je 75 odstotkov odpovedi, ki se na-

nja, ali pa bodo utonili v levičarskem ekstremizmu.

Nedejske občinske volitve v Bolgarski bodo ponovno dokazale nujnost konsolidacije strankarsko-političnih razmer v državi.

našajo na doslej zaščitene najemnike, ostale odpovedi pa so bile izvršene večinoma radi neplačevanja najemnine.

Primo di Rivera se umakne

PARIS, 7. februarja. »Journal des Debats« poroča iz Madrida, da vlada tamkaj splošno prepričanje, da bo sedanje diktature na Španskem kmalu konec. Čim se bo Primo di Riveri posrečilo vzpostaviti v deželi mir in red, se bo umaknil in napravil mesto liberalnemu režimu. Kot njegov naslednik se navaja minister dvora, general Peregruer.

Turčija in Trockij

CARIGRAD, 7. februarja. Turška vlada je že izdala dovoljenje za bivanje Trockega na turškem ozemlju. Kakor pa se zatrjuje, se Trockij ne bo nastanil niti v Carigradu niti v Angori, marveč v kakem kraju, kjer bo lažja kontrola njegovega gibanja. Ali in kedaj odpotuje v Nemčijo, kjer se namerava stalno naseliti, še ni znano.

Smrt oceanskega letalca Hünefelda

BERLIN, 7. januarja. Slavni oceanski letalec, baron Hünefeld, je včeraj med operacijo na želodcu umrl. Baron Hünefeld si je pridobil svetovni sloves kot letalec, ko je dne 12. aprila lanskega leta skupno s Hermanom Köhlom in irskim polkovnikom Fitzmauricom odletel z letalom »Bremenom« v Ameriko. Letalo je moralo radi pomanjkanja bencina, sicer dne 14. aprila pristati na otoku Greenly Island ob Novi Fundlandiji, vendar se je polet posrečil, ker je bila Amerika dosežena, čeprav letalo ni došlo v Newyork.

Drava narašča.

Dočim smo nedavno javili, da je Drava močno padla in so se pokazale iz njene struge celo sipine, na katerih se je nakopičil led in še davi meljski brod ni mogel normalno voziti, je danes Drava vidno narasla. Namesto srča nosi s seboj velike ledene plošče in »otoki« so izginili. — V gornjem toku Drave lomijo led in tudi jug pritiska bolj kakor pri nas.

Prsti so mu zmrazili.

Davi je znani pobreški gostilničar R. vozil s svojimi konji snežni plug v Sentilji. Otrujen od težkega posla se je kar v škornjih vlegel v hlev in — zaspal. Vsled hudega mraza zadnjih dni so mu prsti na nogah primrzli — k škornjem. — Posledica bo najbrže operacija prstov na nogi.

Iz Rotterdama brzolavljaja

policija našemu komisarijatu, da so tam že aretovali Miroslava T., o katerem smo včeraj poročali, da sta ga ovadili dve mariborski dami radi suma sleparstva 30.000 Din. Okrožno sodišče bo zaprosilo nizozemska oblastva za predajo aretovanca našemu sodišču.

Um se je omražil!

27letnemu Josipu Petriču iz Sentilje. Ko je bil v Zg. Sv. Kungoti po poslu, je začel nenkrat besneti v taki meri, da ga je spravilo čisto iz tečajev. Poklicani rešilni oddelek je reveža odpravil v bolnico na opazovanje.

Vlom v trgovino.

Trgovka Marija V. iz Kopfarjeve ulice je prijavila policiji, da ji je v nočnem vromu v pisarno in odnesel aktov, ko tar 200 Din gotovine.

Duhoborci In kanadska vlada

BOJ RUSKIH IZSELJENCEV PROTI ASIMILACIJI.

Pred par dnevi smo zabeležili vest londonskih »Times« o nepravilnostih, ki jih povzročajo kanadski vladi ruski »duhoborci« v Brilantu. Ker smatram, da je vest tendenciozna in prikrojena po intencijah kanadske vlade, se mi zdi potrebno ugotoviti sledeče:

Pred nekako dvajsetimi leti so se naselili ruski emigranti v Kanadi in ustanovili svoje naselbine, katerih središče je Brilant. Iztrebili so pragozdove, osušili močvirja, napravili plantažo in veličanske nasade sadnega drevja, med katerim zavzemajo črešnje skoro najvažnejše mesto; zelo važen produkt njihovega gospodarstva so pa tudi jabolka, ki so znana po vsej Kanadi in tudi že v Združenih državah.

Duhoborci kakor se sami imenujejo, so si uredili vse življenje tako popolno in konsekvantno, kakor se to sovjetskimi politikom v Rusiji nikdar ne bo posrečilo. Vsi člani njihove kolonije, moški in ženske, ter do neke mere celo otroci so v vsem enaki. Vsak mora delati po svojih močeh in skupni zaslužek je last vseh enako. Zapravljanje, lenarjenje, uživanje alkohola itd., je strogo zabranjeno in kdor se ne pokori, ga duhoborci kratkoma izločijo iz svoje srede. Razen tega so dosledni vegetarijanci in žive samo od sočivja, žita, mleka, sira in sadja. Tu tiči morda tudi vzrok, da so se posvetili skoro iz-

ključno sadjarstvu in ustanovili v Brilantu velike tvornice za konserviranje in predelovanje sadja.

Ker se strogo držijo svojih načel in budno pazijo, da jim ostanejo zvesti tudi otroci, so bili s kanadsko vlado že od začetka v sporih, glavna borba med njimi in med vlado pa se vodi zaradi šol. Rusi hočejo ostati Rusi in »duhoborci«, zato nočejo svojih otrok pošiljati v angleške kanadske šole, katere smatrajo — prav kakor mi Slovenci na Primorskem italijanske in na Koroškem nemške — za potujčevalnice. Kanadski vladi, ki stremi v nasprotju z vlado Združenih držav, po čimprejšnji asimilaciji vseh neangleških elementov, ta njihov odpor seveda ni po godu. Duhoborci se pa ne vdaajo in ker jim vlada noče dovoliti lastnih ruskih šol, bojkotirajo sploh vsako kanadsko šolo. Njihovo početje je torej razumljivo, utemeljeno in simpatično, zato je jasno, da je vest londonskih »Times« skrajno tendenciozna. Trditev, da so pričeli hoditi baš sedaj v najhujši zimi nagi, bo najbrže iz trte zvita in samo preteza kanadskih nacionalistov, da nastopijo proti Rusom, ki se ne pušče asimilirati.

Kot Slovani moremo samo simpatizirati s temi tako zavednimi in doslednimi, svojemu jeziku in svojim načelom neomajno zvestimi »duhoborci«. R.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Četrtek, 7. februarja ob 20. uri »Na cesaričino povelje« ab. C. Kuponi.
Petek, 8. februarja, Zaprt.
Sobota, 9. februarja ob 20. uri »Lumpacij-vagabund« ab. B. Kuponi.
Nedelja, 10. februarja ob 15. uri »Na cesaričino povelje«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20. uri »Lumpacij-vagabund«. Znižane cene.
Nedelja v gledališču. V nedeljo, 10. tm. se vršita dve predstavi: popoldne ob 15. uri se vprizori zabavna in dobro uspela opereta »Na cesaričino povelje« pri znižanih cenah, ob 20. uri pa komična veseliga s petjem in godbo »Lumpacij-vagabund« pri znižanih cenah.

Novice iz Prekmurja

V petek, 1. tm. zvečer je dramatični odsek tukajšnjega »Sokola« igral v Dittirichovi dvorani svetovnoznane »Švejk«. Igra je za naše razmere uspela nad vsako pričakovanje in je režiserju g. prof. Stanetu Meliharju in vsem sodelujočim, ki se niso strašili ogromnega truda in žrtvovanja za vaje večer za večerom, na doseženem uspehu toplo čestitati. Naslovno vlogo je kreiral g. učitelj Zej z rutino, ki je od njega kot mladega igralca nismo pričakovali. Pozna se mu Daneševa šola in je svojega Švejka močno naslonil na njegovo figuro. Izklesal ga je do potankosti in lahko z njim nastopi mirne duše tudi na večjih odrih in pred razvajenejšo publiko. Poleg Švejka je treba pohvalno omeniti tudi nadporočnika Lukaša (g. učitelj Mencej), svetnika Brauna (odvet. kand. Fakin) in izvrstni kreaciji zdravnika in polkovnika (g. geometer Pertot). Tudi ostale moške vloge so bile dobre, radi pomanjkanja prostora pa se ne moremo z njimi obširneje baviti. Isto velja tudi za ženske vloge, ki so bile vse brez izjeme prav dobre, zlasti glavna vloga Etelke (gdč. Grosova). Scenarija je bila bolj borna, pa v danih razmerah ni mogoče ustvariti lepše. Bilo je tudi par manjših napak, ki pa celotnega izbornega vtisa igre niso kvarile. Občinstvo je napolnilo dvorano do zadnjega kotička in se je izvrstno zabavalo, kar je pričel buren aplavz koncem vsake slike in celo ob odprtem odru. Igre so na Svečnico popoldne ponavljali z enakim uspehom in ob polni dvorani. Kakor čujemo, poidejo naši vrli igralci z igro gostovat v Ljutomer.

H koncu pa še nekoliko besed graje, a ne na rovaš igralcev, marveč prirediteljev. V dvorani je vladal namreč ves čas občuten mraz, kadar se je dvignil

zastor, je pa zavela z odra naravnost ledena sapa, kar se je zlasti občutilo v prvih vrstah, tako, da so se obiskovalci upravičeno pritoževali in jezili. Če edina peč v dvorani da premalo toplote, jo je pač treba zakuriti dopoldne, da se do večera dvorana že malo temperira.

Na Svečnico zvečer se je vršil v Dobrayjevi dvorani in prostorih kavarne Sočič maskeradni ples sportnega kluba »Mura«, ki je ob lepi udeležbi izbrane občinstva potekel zelo animirano. Dne 9. tm. pa priredijo v istih prostorih naši vrli gasilci svojo plesno veselico. Vrhunec letošnjih predpustnih zabav pa bo tvorila tradicionalna Sokolova maskerada na pustni torek zvečer. Za to elitno prireditev vlada že sedaj prav živo in zanimanje in se obeta rekorden obisk ne samo iz Sobote, marveč tudi iz bližnje in dalnje okolice. Veselični odsek z br. Pertotom na čelu je že pridno na delu in obeta razna presenečenja tako, da bo prišlo na svoj račun staro in mlado, plesalci in neplezalci. Svira izvrstni jazz-band iz Ljubljane.

V zadnjih tednih se je tu naenkrat močno pojavilo vnetje slepiča in je bila operirana že cela vrsta oseb in še vedno prihajajo dnevno v bolnico novi pacienti, ki bolehalo za to boleznijo. Smrtnega slučaja dosedaj še ni bilo nobenega.

Pri nas vlada prava sibirski zima, pa tolaži nas zavest, da se tudi vam preko Mure — ki je mimogrede povedano, popolnoma zamrznila — ne godi dosti boljše. Pravijo, da bo ta mraz trajal tja do 15. februarja. Vederemo!

Ljudska univerza v Mariboru.

Z motornim čolnom na Kitajsko in Japonsko se glasi veleinteresantno predavanje z več kot sto divnimi skioptičnimi slikami, ki bo v petek 8. febr. ob 8. zvečer. Predavatelj g. inž. Urbanek je izvrsten poznavalec in opazovalec posebnosti daljnega iztoka. Po največjih mestih je bilo njegovo predavanje sprejeto z velikim navdušenjem. Seznanil nas bo s skrivnostmi kitajskega in japonskega življenja, ponazorjenega z lepimi slikami. Koncertna pianistka ga Apihova bo pa zaigrala nežne komade japonske glasbe na koncertnem glasovirju g. Brandla. Predprodaja vstopnic pri ge Brišnik in g. Höferju.

„KARNEVAL V MOULIN ROUGE“
v vseh prostorih Narodnega doma

Mariborski in dnevi drobiž

Važna politična amnestija

Včeraj, to je ravno mesec dni po preureditvi našega notranjepolitičnega državnega življenja, s katero je kralj Aleksander onemogočil nadaljnje igranje z interesi naroda in države, je podpisal vladar ukaz o amnestiji cele vrste kaznivih dejanj političnega značaja, izvršenih pod prejšnjimi režimi. Pod to amnestijo padejo dejanja iz §§ 91 b in v. 92, 95, 103 in 104 srb. kaz. zak., to so nekatera hudodelstva in pregreški zoper vladarja, zakon, oblastvo in javni red; dalje iz čl. 47, 48 drugi odstavek, 53 in 54 zakona o tisku (širjenje protidržavne, plemenske, razredne, verske mrznje, uvreda in kleveta kralja ter javnih oblastev); kazniva dejanja iz zakona o volilnih imenikih in zakona o volitvi narodnih poslancev. Vsa ta amnestija ni omejena na gotov stadij sodnega progona, temveč se ima uveljaviti brez ozira na to, je li sodno postopanje v toku ali je obsodba že izrečena ali pa postopanje sploh še ni bilo uvedeno. Tudi onim, ki so bili obsojeni radi gori označenih deliktov izvršenih pred 6. januarjem 1929. in ki še niso docela prestali kazni, se odpusti nedokončana oziroma preostala kazen.

V doslednem izvrševanju velikih nalog, ki jih je prevzel kralj pred enim mesecem v korist in boljšo bodočnost trojinskega naroda, so amnestirana torej tudi taka dejanja, ki so imela svoj pravi koren v kritiki prejšnjega partizanskega režima, ki smo ga občutili zlasti v Sloveniji. Jasno odseva iz te plemenite kraljeve odločitve zahteva po novem duhu v našem javnem življenju in po pomirjenju v medsebojnih družabnih odnosih vsega naroda.

Tudi v samoupravah je zapihalo

Nova vlada nima le najboljše volje, da uvede v naše javno življenje toli pogrešano poštenje, temveč si utrjuje svojo avtoriteto tudi s popravljanim krivic, izvršenih pod pokojno vladavino. V Beogradu pripravljajo zelo važne tozadevne ukrepe, ki bodo dali v tem oziru primerno zaščeno prizadetim državljanom. Prvi korak je napravil energični minister narodnega zdravstva dr. Krulj, ki je izdal velikim županom strog nalog, da morajo oblastni komisariji (ki so po veliki večini bivši oblastni predsedniki) sprojeti vse one uradnike in nameščence, ki so imeli polno kvalifikacijo, a so bili pod predsedovanjem bivših predsednikov iz partizanskih razlogov odpušteni ali predčasno upokojeni — zopet nazaj na njihova prejšnja službena mesta. To se tiče v naših slovenskih oblastih zlasti uslužbencev pri bolnicah, kopalnicah in zdraviliščih, ki so jih prevzele oblasti od državne uprave. Osobje, ki je bilo postavljeno na njihova mesta, se ima odpustiti ali zaposliti tam, kjer je bilo zaposleno prej. Minister dr. Krulj bo strogo pazil na to, da se ta njegova naredba takoj in točno izvrši. Gotovo je to le pričetek reparacij, ki se bodo izvršile nedvomno tudi v raznih drugih panogah javne in državne službe. Saj smo doživeli zadnje dni prejšnje vlade celo krivice v sodniški službi!

Imenovanje na sodišču.

Za pravnega praktikanta pri mariborskem sodišču je imenovan dr. Dori Tomišek iz Maribora.

Sprememba posesti.

Marija Starčič iz Vetrinjske ulice je prodala trgovcu Ivanu Trpinu na Glavnem trgu hišo št. 15 v Vetrinjski ulici za 340.000 Din. — Trgovca Gaspari in Fanningner sta prodala trgovcu Rudolfu Kompari v Krekovi ulici za 230.000 Din hišo št. 48 na Aleksandrovi cesti.

Prvi kongres slovenskih filologov v Pragi.

V spomin obletnice smrti Josipa Dobrovskega se bo vršil v Pragi v dneh 6.—13. oktobra kongres slovenskih filologov. Otvoritev kongresa bo v Pragi in se poleg tega pripravljajo izleti v Brno in Bratislavo. Podrobnejše podatke ra devolje sporoči direktno odbor I. kongresa slovenskih filologov v Pragi V. Břehová ul. št. 5, Slovanský seminář.

Z železnice.

Nastavljeni so: Rudolf Verderber za brzojavca v Celju, Lojze Lah za brzojavca v Čakovcu in Franc Kocbek za tov. sprevodnika v Mariboru gl. kol. **Avtomobilske težkoče na progi Maribor — Konjice.**

Avtomobilska vožnja iz Maribora v Konjice je pri sedanji razmerah v resnici prava in težka pokora za vsakega potnika, ki jo mora napraviti. Cesta je namreč v skrajno slabem stanju, škandalozno zorana, polna jam. Avtomobile premetava sedaj sem sedaj tja in so vozniki seveda neprestano v skrbeh, da se jim avtomobili ne pokvarijo ali celo razbijajo. Izgovor za vremenski neprilika ni nikakor ne more držati. Tudi druge ceste so bile izpostavljene sedanjim vremenskim neprilikam, vendar so cestne uprave drugje poskrbele, da so spravile ceste zopet v red. Na cesti Maribor—Konjice pa je promet z modernimi vozili tako zelo otežkočen, da bo moral najbrže že v najkrajšem času celo mariborski mestni avtobus, ki vozi v Konjice, ustaviti svoje vožnje.

Izseljevanje iz naše države.

Po statistiki izseljenškega komisarijata v Zagrebu se je meseca novembra iz selilo iz naše države v prekomorske države skupno 1899 oseb, to je za 95 manj, kakor novembra 1927. Izselilo se je: iz Hrvaške in Slavonije 688, iz Vojvodine 410, Dalmacije 356, Slovenije 284, Bosne in Hercegovine 85, Srbije 54 in Črne gore 22. Največ jih je odšlo v Argentino, namreč 1042, dalje v Zedinjene države 383, v Kanado 177, v Urugvaj 171 itd. Vrnilo pa se je meseca novembra v Jugoslavijo 395, od 1. januarja do konca novembra pa skupno 4453 oseb.

Cercle français.

V soboto, dne 9. februarja, bo predaval gospod Marc Vey, profesor za francoski jezik in literaturo na ljubljanski univerzi, v čitalnici študijske knjižnice (malikazinski dvorani) o dijaškem življenju na francoskih srednjih in visokih šolah. Lepe projekcijske slike bodo ponazorile govornikove besede. Začetek ob osmih zvečer. Odbor vabi, vse člane društva in sploh se prijatelje francoskega jezika k temu predavanju. Vstop prost.

Rajanje malčkov.

Samo nekaj dni nas še loči od vesele dečje prireditve, ki se bo vršila v ponedeljek 11. tm. ob 15. v Unionu s sledenjem sporedom: Nastop kostimirane dečce, rajanje, slavnostni prihod kraljčine v spremstvu rojenic, žab, kresnic in skratov (400 otrok), akordi mladosti, Liliputanci, romanje v obljubljeno deželo, beneški brusač, potujoči cirkus, Bo-by pleše in zaključno rajanje. — Posamezne plesje se nastudirala ritmična šola gdč. Pečnikove. Vstopnina prva vrsta Din 15.—, sedeži Din 10.—, stojišča in deca Din 5.—. Vstopnice v predprodaji pri g. Höferju in v tobakarni Svetek, 139.

Pevsko društvo »Jadran«

priredi v soboto dne 9. tm. zabavni večer pri Košiču ob 20. uri. Pevci, jutri po pevski vaji važen pogovor. Naj nikdo ne izostane. Pevovodja. 271

Velika kavana

Petek 8

Kabaretni večer

Sobota 9

Umetniška revija

Zarjani

v Pobrežju vabijo na plesno prireditev v nedeljo pri g. Rojku in na vstni torek zvečer pri g. Balonu. 261

Udruženje mariborskih učiteljske
priredi v nedeljo 10. tm. na drž. ženskem učiteljskem akademijo K obilni udeležbi vabi odbor. 260

Pri bledi in rumeni barvi

Vaših lic, pri očesnih bolečinah, pri slabem in neprijetnem razpoloženju, pri nemirnem spanju, pri želodčnih bolečinah, pri glavobolu in pri hipohondriji Vam priporočamo, da pijete vsaj nekaj dni na tešče po eno čašo naravne Franc-Jozefove gorke vode. V zdravniški praksi se Franc-Jozefova voda uporablja na prvem mestu zato, ker Vam odstrani vse te različne bolečine. Dobi se v vseh lekarnah. 2098

Rak je nalezljiv

DOKAZUJE SLOVITI DUNAJSKI ZDRAVNIK PROF. DR. FRONZ V »DU-
NAJSKEM MEDICINSKEM TEDNIKU«

V sodobnem zdravstvu so lečniki vse-
splošno mišljenja, da rak ni nalezljiv. Le
nekaj izjem med teoretiki in praktiki za-
stopa nasprotno stališče: tem pa se do
sedaj ni še posrečilo podati strogo
znanstvenih dokazov za infekcijskost te
strašne bolezni, kateri vsa medicinska
znanost ne more do živenga. V poslednji
številki »Wiener medizinische Wochenschrift«
pa objavlja znani dunajski
zdravnik, dvorni svetnik prof. dr. Fronz
naravnost senzacionalen članek, ki ute-
gne dati najmanj novih smeri v diskusiji
o nalezljivosti raka. Zlasti zanimivo je
avtorjevo opazovanje in ugotovitev, da
zbohi baš neverjetno mnogo zdravnikov
za rakom.

Prof. Fronz piše med drugim: »Doma-
la pri vsakem karcinomu, kolikor sem
jih imel v nad 40 letnem zdravljenju,
sem imel priliko zaslediti nalezljivost.
Toda ne bom trdil vnaprej nekaj in od-
govarjal na vprašanje, ki še ni stavje-
no. Vprašam samo one, ki se podrobneje
pečajo z rakom: trdi se, da zdravniki
redko umirajo na raku; (tu našteva
imenom 27 dunajskih zdravnikov, ki jih
je spravila ta bolezen pod rušo). To je
vendar lepo število?! Kako pride do te-
ga? Zanimivo je, da je umrla za rakom
hčerka nekega še živečega slovitega mi-
neraloga, v čigar rodbini ni bilo nikdar
raka kakor tudi ne v prednikih njegove
soproge. Hčerka pa se je bavila s studi-
jem raka... Ali pa naslednji slučaj: Ne-
ka gospa v L. je umrla na raku. (Pav-
tako njen psiček.) Pri njeni bolezni ji je
stregla sestra, ki pa je stanovala drugje.
Pol leta za prvo je šla tudi ta za isto
bolezni v grob. To pa je negovala nje-
na najemodajalka, ki je prav tako pod-
legla raku. K tej je bila hodila pred nje-
no smrtjo prijateljica iz druge hiše; tudi

teji ni prizanesla strašna bolezen. Na isti
način sta umrli še dve ženi, tako da je
bilo ugotoviti v poltretjem letu sedem
smrtnih slučajev v različnih hišah brez
soredstva razen edinega prvega slučaja
— vse pa so prihajale v dotiko z bolni-
kom, ki je imel raka.

Še zanimivejši pa je ta-le primer, za
katerega sem šele nedavno zvedel: V
nekem rudniku je umrlo tekom stoletij
okoli 60 odstotkov rudarjev za pljučnim
rakom. V drugem docela enakem rudni-
ku ni zaznamovati niti enega slučaja
pljučnega raka. Ni li prvi rudnik oku-
žen? Kako naj se sicer razlagamo ta po-
jav? Tu se mi zdi, da je karcinom endo-
mitičen. Pred davnim časom je moral in-
ficirani delavec skoro do svoje smrti
pljuvati okrog sebe in je tako okužil vsa
okolice.

Čimprej se izvrši operacija raka v pr-
vem stadiju, tem lažje se je ogniti vsem
znakom intoksikacije, kakor so oslabe-
lost mišic, anemija, pomanjkanje apetita
itd. Tudi pomanjkanje solne kisline v
želodcu je znak intoksikacije, ako je so-
dež raka popolnoma kje drugje. Ne-
dvomno je baš mišljenje, da rak ni na-
lezljiv, tudi vzrok dejstvu, da je rak edi-
na bolezen, čije smrtne izidi se stalno
množijo, ker se pač ne uporabljajo nika-
ka desinfekcijska in očuvna sredstva,
kakor se to godi pri ostalih docela jasnih
nalezljivih boleznih. Prosim torej go-
spode, ki raziskujejo bolezen raka, naj
mi javijo svoje mišljenje o gornjih pri-
merih in naj povedo, kako bi se sicer
preprečilo razširjanje raka v slučaju, da
ga ni smatrati za nalezljivo bolezen.

Kot je videti iz tega članka, stojimo
pred zanimivo debato zdravnikov o va-
žnem vprašanju, je li rak, šiba božja da-
našnjih dni, nalezljiv ali ne.

Praznoverje števil

Stara legenda in teorija o številkah je
še vedno privlačna in aktualna. Vsakdo,
ki je količkal lahkoverjen, je opazil ču-
dno, tajinstveno zvezo med števili in
dogodki. V Nemčiji je splošno znano pre-
rokovanje iz l. 1849, v katerem se na-
povedujejo zanimivi dogodki in spre-
membe v rodbini Hohenzollerncev. Ne-
ka stara ženica je dejala Viljemu I., da
bo ustoličen leta 1849, in da bo leta 1871
ustanovil nemško cesarstvo. Na vpra-
šanje, kako dolgo bo nemško cesarstvo
trajalo, je ženica odgovorila: »Do leta
1913,« kar sicer ne odgovarja docela
resnici, ker je takrat šele nastopil zače-
tek konca.

Številke imajo torej upravičeno mi-
steriozen značaj in pomen. Zanimiva je
vera nekaterih ljudi, ki trde, da so sode
ali lihe letnice srečne, oziroma nesre-
ne. Največ pristašev ima številka 2, do-
čim je zlasti pri nas številka 7 močno
priljubljena. Številka 13 pomeni nesrečo.
Praznoverje števil smo podedovali iz
starega veka, kajti že filozof in mate-
matik Pitagora je večino problemov
spravljaj v zvezo s številkami, ki so mu
služile tudi kot moralni simboli.

Mrivec — dvakrat poročen

Pred berlinskim sodiščem se je za-
govarjal 52letni izdelovalec instru-
mentov Engeler radi dvoženstva. En-
geler je v zagovor navedel, da je bil
njegov prvi zakon tako nesrečen, da
je z veseljem odšel k vojakom, kamor
so ga poklicali ob izbruhu svetovne
vojne. Bil je tako obupan, da se je
večkrat izpostavljati smrti, toda so-
vražnikove kroglice so mu le čudežen
način prizanašale. Sodišče je ugotovi-
lo, da je bil obdolženec vredno
hraber vojak in da je za svoja junaštva
mnogokrat odlikovan. Po zaključ-
čenem premirju se Engeler ni več vr-
nil k ženi, temveč se je leta 1919 po-
novno oženil v Königsbergu. Priznal
je, da ni niti najmanjše razmišljanje o lo-
čitvi s prvo ženo. Šele leta 1925 ko
je v Berlinu doznal, da ga je žena
proglasila za mrtvega, je zahteval
ločitev, kar je sodišče tudi potrdilo.
Na razpravi je njegova žena zvede-
la, da se je v drugič poročil in ga iz

maščevalnosti tožila radi dvoženstva.
Sodišče je obdolženca kaznovalo z
najblažjo kaznijo: na šest mesecev
ječe.

Ječa kraljice Marije Stuart

L. 1570 so vrgli škotsko kraljico Ma-
rijo Stuart v zapore v gradu v Sheffield-
du, kjer je ostala 14 let. Grad je bil zgra-
jen l. 1187, a je v 13. stoletju zgorel in
bil kasneje zopet zgrajen. Za časa dr-
žavljanske vojne v Angliji je bil grad po-
zorišče številnih bojov. L. 1668 so ga po-
rušili do tal in se kasneje sploh ni vede-
lo, kje je stal. Ko so sedaj na tem mestu
kopali temelje za novo tovarno zname-
nite nožarne v Sheffieldu, so zadeli na
temelje starega gradu, v katerem je oila
zaprta nesrečna kraljica in ki je za 200
let čisto izginil. Oblasli so sklenile, da
del stare stavbe očuvajo in bodo pose-
bna stopnišča vodila v prostore pod
zemljo, ki bodo električno razsvetljeni,
tako da bo mogoče videti masivno te-
meljno zidovje starega gradu. Našli so
tudi več predmetov, ki so pripadali
gradu, med drugimi železen ključ, ki so
ga takoj izročili muzeju.

Na onem svetu ...

Kakor vsi smrtniki, morajo tudi novi-
narji polagati račune na onem svetu.
Toda Bog jim ni preveč naklonjen in jih
ne pušča v nebeško kraljestvo. Sv. Peter
ima nalog, da jih napoti vselej v na-
sprotno smer, k vragu. Izkazalo pa se je,
da se jih brani celo hudič. »Za novi-
narje pri nas ni prostora«, jim je dejal
vrtar. Ni jim preostalo nič drugega,
kakor da se nasele med nebom in pe-
klom. V brezdelju in dolgočasiu pa so
prišli na misel, da ustanovijo velik časopi-
s v vsemirju. Rečeno — storjeno. Se-
daj imajo vsi novinarske vstopnice za
pekel in za raj.

Pri krojaču.

— Če Vam dam dovolj jamstva, mi
boste gotovo napravili na upanje oble-
ko?!

— Se razume!

— Dobro. Prodajte mi torej obleko in
zimsko suknjo. Obleko vzamem takoj s
seboj, suknjo pa obdržite za jamstvo.

Nepoznana pravica amne- stije

Ob Bodenskem jezeru stoji samo-
stan Lindau, čegar poknežena opati-
ca je imela do 20. oktobra 1780 pra-
vico amnestije po enega na smrt ob-
sojenega zločinca. To se je zgodilo
s sledečo zanimivo ceremonijo: De-
linkvent je moral potem svojega spo-
vednika prositi opatico za pomiloš-
čenje. Ves čas je bil obsojenec v
strašni negotovosti, kajti ves čas je
moral držati glavo v zanki, katero je
pripravil državni rabelj. Vse je bilo
pripravljeno za justifikacijo, le stol-
ček bi še bilo treba izpodmakniti iz-
pod klekajočih delinkventovih nog.
Tedaj se je oglašil zvonec in na mo-
rišče je stopila mati opatica z velikim
spremstvom nun, korakajoč proti vis-
licam. Z nožem je odrezala že zadr-
njeno vrv in govorila počasi in slo-
vesno: »Odrešujem te v imenu naj-
višjega in blažene device Marije!«
Nato so kandidata smrti okrepčali od
predsmrtnih muk ter ga v slovesnem
sprevodu vodili v samostan, kjer so
ga pogostili in obdarovali z denarjem
in novo obleko. Pred slovesom iz sa-
mostana je moral poslušati oster opo-
min k boljšemu življenju. Vrv, s kate-
ro ga je rabelj mislil zadržati, so mu
opasali okrog telesa z naročilom, da
je do svoje smrti ne sme odložiti.
Spominjati ga mora težkega zločina
in milostne rešitve.

Celo na Moravskem volkovi

Nič ni bolj značilno za letošnjo ostro
zimo kakor dejstvo, da so se tudi na Mo-
ravskem pojavili volkovi, ki so jih v za-
padnem in centralnem delu Češkoslo-
vaške že docela iztrebili. Zadnjega vol-
ka so na Češkem ustrelili že leta 1865,
a še ta je zašel iz severnih pokrajin. Na
Moravskem pa so ubili zadnjega volka
pred 37 leti. Tudi zanj domnevajo, da je
prišel tjakaj iz Galicije. Letos so se vol-
kovi nenadoma pojavili v okolici Štam-
berga, ki je znan po tem, da se je tam-
kaj najbolj ohranil etnografski značaj
Moravske v narodni arhitekturi, noši in
običajih. Prebivalstvo je takoj pričelo
preganjati in zasledovati nadležne vol-
če goste, toda brezuspešno. Lovci so se
radi prevelikih snežnih zametov vrnili
praznih rok.

Uzroki smeha

Neki Anglež, ki je imel dovolj časa in
denarja, je sestavljal statistiko o vzrokih
smeha pri posameznih narodih. »Uče-
njak« trdi, da se Angleži smejejo pred-
vsem onim, ki se javno poljubujejo, ki
se na potovanju ponesrečijo in ki imajo
smolo pri igranju golfa. Nemci se zabavajo
s šalami o profesorjih, z ljubeznijo
med vojaki in kuharicami in s skrbmi, ki
jih povzroča služničad gospodarjem. A-
merikanci uživajo v šalah o viskiju, o
trustih in avtomobilih, dočim zabavajo
Italijane neapeljske pikanterije in raz-
govori o kratki ženski frizuri. Francozi
pa se smejejo vojaškim pesmicam, nem-
škim turistom, kapricam mode in dr-
žavnim šibicam.

Ena jagoda — 300 dinarjev

Francozi so veliki prijatelji sadja in
celo v zimi neradi prenašajo in trpe po-
manjkanje. Uspelo jim je, da na poseben
način goje jagode tudi v zimi. Jagode
dozorujejo v posebnih kletih, obsevane
z velikimi električnimi svetilkami. Pro-
ces dozorevanja od cveta do velikega
sočnega plodu traja 40 dni. Seveda je
sad stroškom primerno drag. Draga
električna energija, ki nadomešča soln-
čne žarke, pa podražja umetno vzgojene
plodove na 125 frankov komad. Pozimi
stane torej v Parizu jagoda 300 dinarjev.

Novi rekord.

Gospa Devos iz Lokerena v Belgiji
je postavila nenavaden rekord. V dveh
letih je rodila pet otrok. Lani dvojčke,
letos pa trojčke: dva dečka in deklico.

V dobro tuijskega prometa!

Vodnik razlaga tuiču narodne običaje:
»Do 2000 metrov višine najdete pri nas
govedo, do 3000 metrov koze, še višje
gori pa samo tuiče...«

Sport

Spomladansko prvenstvo

Čeprav je MO odgodil prvenstvena
tekmovalja za nedoločen čas, smo ven-
dar neposredno pred velikimi sportnimi
dogodki. Pri nas je še vedno nogomet
najprivlačnejša sportna panoga in tudi
merilo za klasifikacijo posameznih klub-
ov.

Predno so zimski sportniki odložili
smuči in drsalke, predno je na nogomet-
nih arenah skopnel sneg, je pričela ži-
vehnost med nogometaši. Jesenska bi-
lanca je zaključena, vendar bo merodaj-
na pomlad, ki bo pozorišče novih, ostrej-
ših bojov, novih presenečenj, novih
zmag in porazov.

Rezultati jesenskih srečanj so o izidu
prvenstva v naši oblasti skoroda že od-
ločili. Tabela izkazuje naslednje rezul-
tate:

1. ISSK Maribor	19:1 8
2. SK Rapid	15:3 6
3. SK Železničar	9:9 4
4. SK Svoboda	3:21 2

»Maribor« si je priboril vse doslegi-
ve točke in najugodnejše razmerje 19:1.
Drugo mesto je osvojil »Rapid«, dočim
si je »Železničar« sigurno priboril tretje
mesto.

»Rapid« je moštvo dobrih kvalit, ki
ga odlikuje borbenost. Samo borbenosti
ima zahvaliti večletno prvenstvo. Isto
karakteristiko bo moštvo zadržalo tudi
v bodoče. Temu pa se pridružuje še
vrsta novih dobrih igralcev, ki bodo si-
cer lahko šele po zaključenem prven-
stvu nastopali za klub. Torej tudi Rapi-
du zaenkrat ne moremo pripisati večjih
izgledov, obdržal pa bo najbrže dose-
dano pozicijo, ker ga »Železničar« go-
tovo ne bo mogel dohiteti v razmerju
goalov.

»Železničarji« bi utegnili izboljšati
svoj placement le z zmago v vseh treh
pomladnih srečanjih, izboljšali pa bi ga
samo za eno mesto. Tudi Rapidu dve
zmagi ne zadostujeta. Šele tri popolne
zmage in dva poraza »Maribora« bi mu
pomagale na prvo mesto. Vendar takih
presenečenj ne moremo pričakovati. —
Najsigurnejša je domneva, da bo mari-
borska prvenstvena tabela ostala tudi
spomladi neizpremenjena.

Smučarske tekme na Pohorju.

V nedeljo 10. tm. bi se imela vršiti na
Pohorju pri Klopnem vrhu smučska tek-
ma za prvenstvo Pohorja, ki jo je raz-
pisal ISSK Maribor. Iz tehničnih razlo-
gov pa je prireditelj tekmo odgodil in
se bo vršila dne 24. februarja na 18 km
dolgi progi.

SPD Maribor pa priredi že prihodnjo
nedeljo 17. tm. smučsko tekmo za prven-
stvo mariborske oblasti na Klopem vr-
hu, ravnotako na 18 km dolgi progi, na
kar opozarjamo smučarje že danes.

Dvakrat bodo še torej domači sport-
niki merili svoje moči na idealnem po-
horskem terenu, s čimer bo oficijelno
udeleževanje zaključeno. Ostal del zi-
me, ki obeta še dolgo kljubovati, pa bo-
do izrabili v izpopolnjevanje za nastope
v prihodnjih sezonah, ki bodo konku-
renčno vedno ostrejša.

Odkritje Amerike je veljalo 100.000 dinarjev

Iz najnovejših zgodovinskih doku-
mentov, ki so jih nedavno iztaknili v
Benetkah, je razvidno, koliko je ve-
ljalo prvo Kolumbovo potovanje v
Ameriko. Sam šef ekspedicije, Kri-
štof Kolumb, je prejemal 1600 lir let-
ne plače. Dva kapitana njegove mor-
narice sta prejela 900 lir letno,
mornarji pa 12 lir mesečno. Oprema
Kolumbove mornarice je veljala
14.000 lir, prehrana pa je stala za
osebo 6 lir, torej 1000 lir v celoti. Ko
se je Kolumb vrnil iz Amerike, je pre-
jel 22.000 lir. Torej je znašal celokup-
ni strošek potovanja, ki je trajalo od
3. avgusta 1492 do 4. marca 1493 sa-
mo 36.000 frankov ali približno 100
tisoč dinarjev. Napram koristim, ki
jih je novi svet donesal staremu in
dejstvu, da je danes Amerika najbo-
gatejša dežela sveta, so olli takratni
stroški pač malenkostni.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 5

V palači, vrhu velikih stopnjic, je stal dož Kandiano v vojaški opravi ter sprejemal pozdrave vsega patricijstva Benetk in okolice, ki je hitelo k slovesni ceremoniji. Poleg njega je sprejemala dogaresa Silvija, bledega lica in z nemirnim smehljajem čestitke povablencev, in zdelo se je, kakor da njen pogled izkuša razbrati v dušah teh ljudi skrivnost njihovih misli — skrivnost sinove sreče, ali morda tudi nesreče.

In čudno je bilo gledati goste v veliki ceremonijalni obleki, ne z lahkim paradnim, nego s težkim bojnim mečem ob boku. Pod atlasnimi jopiči so rožljale verižice srajc, v smehljanju dām se je skrivala pritažena groza. Kaj se je godilo? . . .

Kako so se mogli družiti s tem slavljem zaroke sluhi o ljudskem uporu? Kdo je bil raztrosil govore, ki so blodile med množico, kakor blede veter po goščavi, da nihče ne vé, odkod in kam?

Leonora in Roland sta sedela drug poleg drugega v veliki dvorani ter se blaženo smehljala. Odzdravljala sta velikašem, ki so se jima prihajali pokloniti.

Plemeniti Dandolo se je držal v bližini svoje hčere, in tudi v njegovih očeh je odseval molčeči nepokoj, ki je stresal vso povabljenno množico.

Roland je podajal novodošlecem roko in se zahvaljeval z ganjenim glasom; bilo je, kakor da se gubi njegov pogled v daljavo ter gleda reči, ki jih ne vidi nihče razen njega.

V prekrasnih slikah so se obnavljali pred njegovo dušo prizori detinstva in mladeniških let.

Videl se je, kako teka po nabrežjih, zmerom nekoliko razposajen in bojaželjen, kako se meša med barkarole v pristanišču, izkušaje nagajati vohunom deseterice, kako maši skrivaj odprtino skrinje za ovaduhe, kako suče na Rialtu meč zaradi enega samega krivega pogleda, kako poje pesmi pod balkoni krasotic in stiska s svojimi finimi prsti trde roke mornarjev . . .

In vse to se je nadaljevalo s prekipevajočo, živo veselostjo še potem ko je njegov oče postal dož beneški in se je končalo nagloma nekega lepega polet-

nega večera, ko je prvič zagledal Leonoro, ki sedi zdaj poleg njega, v palači njegovega očeta, oboževana ljubljanka njegova!

Njegova sreča je jedrlaje iskala besed hvaležnosti, kakor da mu je vsa ta množica resnično prijazna.

»Bodite srečni, Roland Kandiano!« je dejal eden izmed gostov, nudeč mu roko.

»Hvala, dragi Altieri! O, hvala, hvala! . . . Rad vas imam, vi ste mi zvest prijatelj!«

»Tudi jaz sem vam vdan . . . Bodite srečni, Roland Kandiano!«

»In vi, dragi Bembo! Ah, še bova zlagala barkarole in balade, kajne? Vi delate tako lepe verze!«

»Gospod,« je dejal Bembo in zlezel v dvoje gub, »preveč ste dobrotljivi . . . A kaj vidim!« je vzkliknil naenkrat. »Kje sedite, gospod? Ah, to je slabo znamenje!«

Pokazal je z roko na steno, ob kateri sta stala naslanjača zaročencev.

Roland se je ozrl, ozrla se je tudi Leonora in prebledela.

Vsenaokrog po dvorani so bili v zlatoobroblih panjih naslikani portreti beneških dožev, samo eden panj je nosil namesto portreta napis:

»MESTO DOŽA MARINA FALIERIJA, OBGLAVLJENEGA ZARADI NJEGOVH ZLOČINOV.«

Ko se je Roland ozrl za Bembo, je bil ta že izginil med množico.

»Kako strašna prorokba!« je šepnila Leonora trepetaje.

»Dušica draga, čemu jemlješ to neumno Bembovo šalo za resno. Pomiri se vendar. Vidiš, moj oče in moja mati prihajata . . . Leonora, bliža se blažena minuta, ko si natakneva zaročni prstan . . .«

»Tvoja sem, ljubljani moj!«

V tem trenutku so se postavili oboroženi stražniki pred vse izhode. Molčanje groze se je razprostrlo po široki dvorani. Mož, pred katerim sta šla dva glasnika, se je približal ter zaklical z donečim in resnim glasom:

»Jaz, Foscari, proglašam kot veliki inkvizitor, da se nahaja tukaj izdajalec, upornik in zarotnik, ki ga aretiram v blagor republike! . . .«

Foscari, mož v najkrepkejših letih, orlonos in s čelom zagubanim od sumen, je stopal med množico, ki se je odpirala pred njim, kakor da jo orje groza.

Dož Kandiano je gledal njegovo prihajanje: roke so se mu tresle in bledest njegovih ustnic je razodevala srd, ki je kipel v njegovih prsih. Ta srd je zdajci bruhnil na dan:

»Takšen škandal na tem kraju! Ob taki priliki! Naj bo obtoženec kdorkoli, tukaj je moj gost, Foscari! In pri žehljih krvavega križa Kriščevega se vam kolnem: nihče ne bo mogel reči, da je Kandiano pozabil dolžnost gostoljubja!«

Foscari se je vzravnaval v imponujoči velikosti. Zazdel se je kakor vtelesenje strašne, samoljubne in neizprosne pravice beneške, ki je udarjala brez prizanajanja in brez odloga. Izpregovoril je počasi:

»Gospod dož, in vi vsi, ki ste navzoči! . . . Pred šestimi leti mi je bil ovađen škof Pizani. Ura je bila burna, podobna današnji. Kakor nocoj, je pretila nevarnost, da izbruhne med pomorščaki upor. Samo minuto obojavljanja, in država bi bila izgubljena. Bil pa je slovesni dan Vnebovzetja. In bila je ura velike maše . . . Stopil sem v cerkev svetega Marka. Šel sem pred oltar, in prišel ravno v tistem svetem trenutku, ko se je škof obračal, da bi dvignil monštranco. Vsi veste, kaj sem storil: njemu, ki je stal pod zaščito živega Boga, sem položil roko na ramo in ga odvedel pred sodnike!«

Predstavljajmo si hipno tesnobo in otrplost, ki sledi v naravi gromovitemu udarcu nebeškega ognja. Tako so tudi gledalci te drame okameneli v svojem trepetu. Samo Bembo je ohranil hladnokrvnost; sklonil se je k Altieriju in mu zamrmral nekaj na uho.

Altieri je silno prebledel.

»Čas je,« je siknil Bembo. »Pojdite vendar!«

Altieri je stopil naglo k Rolandu Kandianu; vse to se je zgodilo v par trenutkih.

In že je povzel Foscari:

»Gospod dož! Nobena sila me ne bo ovirala, da storim v vaši hiši isto, kar sem storil v hiši božji! Kandiano, pozivljam vas, da poveste, če se namerjate ustavljati v dvorani dožev tistemu zakonu, ki mora vsak dož priseči, da bo njegov varuh!«

Kandiano se je ozrl naokrog in videl je svojih dvatisoč gostov nemih, sklonjenih, okamenelih.

Od zunaj je prihajalo zamolklo grmenje množic.

Dož je bridko začutil svojo onemoglost. Z izdavljenim glasom je vprašal:

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglas, ki služi le v posredovalne in sejalne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Dja 5.—

Mali oglasi

Za zbiranje, dopisovanje in oglaševanje: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Dja 10.—

Srbohrvaščino, nemščino, slovenščino poučuje profesor. Instrukcije iz vseh predmetov. Ponudbe pod št. 238.

Mala hiša z vinogradom na prahuprostem kraju, blizu glavne ceste, 5 minut od kolodvora, ceneno na prodaj. Vprašati Rei senhofer. Studenci, Kralja Petra c. 14. 243

Mesto hišnega oskrbnika išče upokojeni tehnični uradnik, ki je v zidarskih poslih dobro verziran. Naslov pove uprava Večernika. 248

Solnčno sobico oddam s 1. marcom v Gregorčičevi ul. 26, II. nadstr., vrata 12. 251

Pisarniškega praktikanta sprejem. Pismene ponudbe na firmo Miloš Oset, Maribor. 255

Poučujem glasovir Din 10 na uro. Naslov v Brzopodplati, Tattenbachova 14. 263

Večje lokale za delavnice ali skladišče oddam takoj v najem. Vpraša se v Brzopodplati, Tattenbachova 14. 262

Za novo ustanovljeno eksportno trgovino z jajci v Mariboru iščemo proti dobri plači zmožnega skladiščnika, ki bi bil obenem nakupovalec jajc in izurjenega šoferja. Reflektiram samo na ljudi, ki so v tej stroki bili že zaposleni in poznajo dobro krog prodajalcev in odjemalcev v okolici. Ponudbe nasloviti na M. Fritzhand, Varaždin. 245

Zmožen, zanesljiv knjigovodja in večja korespondentinja, za nemščino in srbsščino, se išče za mesto v Srbiji. Ponudbe pod »Eksport« na anonimno ekspedicijo Hinko Sax v Mariboru, Grajski trg. 266

Denarni zavod na deželi sprejme korespondenta. Prosilci z bančno prakso imajo prednost. Ponudbe z curriculum vitae in referencami je nasloviti na oglasni oddelek Večernika pod šifro »Banka«. 256

Gospoda se sprejme na stanovanje. Židovska ul. 12, I. nadstr. 264

Lepa solnčna soba se odda v bližini kolodvora. Vprašati v upravi Večernika. 268

Postelja nova, kompletna, poceni na prodaj. Koroška cesta 101. 267

Obiščite

Lipski pomladanski sejem 1929

Otvoritev 3. marca

Ne bo Vam žal!

Razstava vzorcev od 3. do 9. marca
Velika tehnična in
stavbena razstava od 3. do 13. marca
Tekstilna razstava od 3. do 7. marca
Razstava čevljev in usnja od 3. do 6. marca

Vsa navodila Vam daje častni zastopnik za mariborsko oblast: dr. Scheichenbauer, kemični laboratorij, Maribor, Trg svobode 3, ali pa Leipziger Messamt, Leipzig.

PRAVILNIK ZA IZVRŠEVANJE ZAKONA O NEPOSRED. DAVKIH

in drugi predpisi izdani na podstavi tega zakona je pravkar izšel. — Cena 60 Din, po pošti pa 3 Din več. — Dobi se ga v

TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR, ALEKSANDROVA 13

Risar
oziroma tehnik, ki je zmožen risanja profilov in situacij, — za dobo dveh do treh mesecev, se išče. Ponudbe na upra vo pod »Tehnik Maribor«. 265

Spomnite se CMDI

Vsi
ki se hočete od srca nasmejati in pošleno zabavati **v soboto, dne 9. februarja** v gostilno **Starman** Mlinska ulica št. 9

Koncert, petje in drugo. Pojedina krofov in domačih jeternih klobas. Priporoča se **R. Starman**